

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра фіскального адміністрування

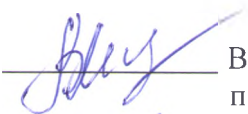

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від «18» серпня 2022 № 7
Голова НМР С.СУПРУНЕНКО

Робоча програма
навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(денної (дуальної) форми навчання)
галузь знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”
освітньо-професійна програма «Фіскальне адміністрування»
Статус дисципліни: обов’язкова

Ірпінь- 2022

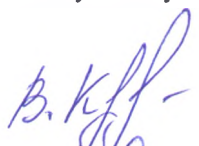
Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» складена на основі освітньо-професійної програми «Фіскальне адміністрування» другого(магістерського) освітнього рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування яка затверджена Вченою радою «26» квітня 2021 р протокол № 5.

Автори: В. Л. Андрущенко, д.е.н., професор,
професор кафедри фіскального адміністрування
 Т. В. Тучак, доцент, к.е.н.,
доцент кафедри фіскального адміністрування

Рецензенти: Я. О. Ізмайлов, професор, д.е.н., професор,
професор кафедри фіскального адміністрування
О.Д. Гордей, професор, д.е.н, професор кафедри
Публічних фінансів

Гарант освітньої програми К.І. Швабій, д. е. н., професор, професор
кафедри фіскального адміністрування

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фіскальної адміністрування , протокол від «04» 082022 №1
В.о. завідувача кафедри О.С. Іванишина, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від «16» 082022 №1
Голова вченої ради
Факультету податкової справи,
обліку та аудиту В.М. Краєвський, д.е.н., професор

Завідувач сектору
навчально-методичного
забезпечення освітнього процесу С.В. Меднікова

Реєстраційний № _____

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
галузь знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”
освітньо-професійна програма “Фіскальне адміністрування”

Вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» сприяє формуванню у студентів навиків засвоєння наукової інформації та комплексу спеціальних знань щодо здійснення наукових досліджень у фіскальній сфері. Адже сучасного фахівця у сфері економіки та фінансів повинні відрізняти висока компетентність, вміння поновлювати та розширювати базові знання, здатність до самостійного вирішення проблем. Науково-дослідна робота студентів – один із важливих засобів підвищення якості підготовки та виховання спеціалістів з вищою освітою, які здатні творчо використовувати в практичній діяльності новітні досягнення науково-технічного прогресу.

Робочу програму навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» складено відповідно до встановлених вимог.

Укладачем запропоновано широкий спектр тем, що підлягають вивченню. Рекомендований список джерел містить достатній перелік навчальних посібників, монографій та іншої спеціалізованої літератури.

На підставі вищевикладеного вважаємо, що програму навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» доцільно рекомендувати для подальшого впровадження у навчальний процес Університету.

Рецензент

**Я.О. Ізмайлов, професор, д.е.н.,
професор кафедри фіскального
адміністрування**

Рецензія
на робочу програм
у навчальній дисципліні
«Методологія наукових досліджень»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
галузь знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальність 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”
освітньо-професійна програма “Фіскальне адміністрування”

Робочу програму навчальної дисципліни “Методологія наукових досліджень” складено відповідно до встановлених вимог. Зміст навчальної дисципліни та передбачена кількість годин для вивчення конкретних тем дозволять студентам оволодіти базовими знаннями специфіки наукової діяльності.

Досвід наукової роботи здобувається уздовж всього життя. Проте відсутність базових знань з методології наукових досліджень не дає змогу розвиватися особистісним якостям студентської молоді. Оволодіння ними буде корисним під час самопідготовки, виконання наукових робіт та поза межами навчального процесу. Здобувачі, які отримали хороші навички з організації наукової діяльності, відносно легко адаптуються в професійну сферу, переводять знання у практичну площину застосування.

Важливе місце при вивченні дисципліни відведено темам, які розкривають організацію науково-дослідної роботи студентів та інформаційному забезпеченні наукових досліджень, що дозволяє зрозуміти та засвоїти специфіку наукової діяльності.

Навчальною дисципліною передбачено проведення лекційних та семінарських занять, завдання для індивідуальної і самостійної роботи студента. Рекомендована література містить перелік навчальних посібників, монографій та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних учених – фінансистів, законодавчих документів, ресурсів Інтернету.

На підставі викладеного вважаю, що робочу програму навчальної дисципліни “Методологія наукових досліджень” доцільно розглянути на засіданні кафедри та в подальшому рекомендувати для застосування в навчальному процесі Університету.

Рецензент

**О.Д. Гордей, професор, д.е.н., професор
кафедри публічних фінансів**

ЗМІСТ

1.	Передмова	3
2.	Опис навчальної дисципліни	4
-	Структура навчальної дисципліни	5
3.	Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	7
4.	Критерії оцінювання	18
5.	Засоби оцінювання	23
6.	Форми та перелік питань до поточного та модульного контролю	24
7.	Рекомендована література	30

1. ПЕРЕДМОВА

Дисципліна «Європейські підходи до оподаткування» розкриває устрій і стан податкових систем шести держав-засновників ЄС, а також взятих по вибору Фінляндії, Ірландії, Швеції, Австрії та Іспанії, – всього 11 країн, податкові системи яких, взяті в сукупності, розкривають основні процеси і закономірності властиві оподаткуванню в ЄС.

Для порівняння з іншими підходами та взірцевими устроями податкових систем для прикладу взято податкову систему Сінгапуру, визнаною кращою в світі. Британія після брексіт збирається перейти на сінгапурську систему оподаткування.

Мета викладання навчальної дисципліни «Європейські підходи до оподаткування» – формування у студентів знань з питань устрою, структури, закономірностей та особливостей функціонування податкових систем країн-членів Євросоюзу.

Завдання дисципліни: засвоєння як конкретних знань, так і узагальнюючих уявлень та національної специфіки податків у країнах ЄС, ознайомлення з процесом оподаткування і податковими системами країн Євросоюзу; оцінка сучасного стану і тенденції розвитку оподаткування в ЄС; західна традиція тлумачення фіскальних явищ, проблем і податкових реформ; ознайомлення з правами, свободами і обов'язками європейців-платників податків, з вимогами до них морально-етичного характеру.

Методи і форми навчання.

Основними *формами навчання* є: лекції-бесіди, лекції-дослідження, семінарські заняття (презентації, конференції) самостійна та індивідуально-консультативна робота студентів під керівництвом викладача.

Під час викладання дисципліни «Європейські підходи до оподаткування» використовуються наступні *методи навчання*:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні, наочні, практичні методи;
- індуктивний та дедуктивний методи;
- творчі, проблемно-пошукові методи;
- індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача, самостійна робота;

2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання;
- методи стимулювання обов'язку та відповідальності.

3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- метод усного контролю;
- письмовий контроль;
- тестові методи;
- контрольна перевірка;
- диференційований залік.

Денна і заочна форми навчання.

Форми організації занять: лекції, семінарські заняття, індивідуальні заняття та консультації.

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Контрольні заходи з даної дисципліни включають в себе:

- *поточний контроль* знань, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських, індивідуальних занять, а також самостійної роботи студента та є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) студентами навчального матеріалу. Проводить у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань, захисту індивідуальної роботи, експрес-опитування;

- *модульний контроль* знань, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Проводиться у формі колоквиуму – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах;

- *підсумковий контроль* знань: по закінченню вивчення даної дисципліни студенти складають диференційований залік (залік).

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -4	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	<i>Вибіркова</i>	
Модулів – 2	Галузь знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин –120		Семестр	
		1	1
	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування» Освітньо-професійна програма «Податкове консультування»	Лекції	
		22 год.	4
		Семінарські	
		18 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		Індивід.-консультац. робота: 2 год.	
		Форма семестрового контролю: диференційований залік (залік)	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог/

Загальні компетентності:

- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

- Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.
- Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
- Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.
- Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб

управління суб'єктом господарювання.

- Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.
- Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.
- Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.
- Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.
- Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.
- Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни «Європейські підходи до оподаткування» є ґрунтовні знання з таких дисциплін, як «Організація і методика податкового консультування», «Оподаткування суб'єктів господарювання», «Економіка зарубіжних країн».

Постреквізитами вивчення навчальної дисципліни «Європейські підходи до оподаткування» є «Податкова політика підприємства», «Практикум з організації методики податкового консультування із застосуванням прикладних програм», «Податкова діяльність держави» та інші вибіркові компоненти освітньої програми.

**2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Європейські підходи до оподаткування»**

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (59 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-6)						
Г.1	ЄС як фіскально-солідарний союз Держав	2	2		6	10
Г.2	Специфіка оподаткування в Німеччині	2	2		6	10
Г.3	Особливості податкової системи Франції як ініціатора ЄС	2	2		6	10
Г.4	Дизайн італійської системи оподаткування	2	1		7	10
Г.5	Особливість підходу до податків у країнах Бенілюксу:	2	1		6	10
Г.6	Унікальність азійського підходу до оподаткування: Сінгапур	1	1		8	9
Всього по модулю:		11	9	-	39	59
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредити (61 год.)						
ЗМ 2 (Т7-11)						
Г.7	Самобутність британського підходу до податків і феноменбрексіту	2	2		9	13
Г.8	Вплив шведської школи державних фінансів на оподаткування	2	2		8	12
Г.9	Специфіка системи податків Австрії	2	2		8	12
Г.10	Особливість податкової системи Іспанії	2	2		8	12
Г.11	Новітні явища оподаткування. Тенденції і тренди податкової політики ЄС	3	1	2	6	12
Всього по модулю:		11	9	2	39	61
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – диф. залік						
Разом годин з курсу:		22	18		278	120

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (59 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-6)						
T.1	ЄС як фіскально-солідарний союз Держав	2	2		9	10
T.2	Специфіка оподаткування в Німеччині				9	10
T.3	Особливості податкової системи Франції як ініціатора ЄС				10	10
T.4	Дизайн італійської системи оподаткування				10	10
T.5	Особливість підходу до податків у країнах Бенілюксу:				10	10
T.6	Унікальність азійського підходу до оподаткування: Сінгапур				7	9
Всього по модулю:		2	2	-	55	59
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредити (61 год.)						
ЗМ 2 (Т7-11)						
T.7	Самобутність британського підходу до податків і феномен Брексіту	2	2		11	12
T.8	Вплив шведської школи державних фінансів на Оподаткування				11	12
T.9	Специфіка системи податків Австрії				11	12
T.10	Особливість податкової системи Іспанії				11	13
T.11	Новітні явища оподаткування. Тенденції і тренди податкової політики ЄС			2	10	12
Всього по модулю:		2	2	2	55	61
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – залік						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1: Підходи до оподаткування держав-засновників ЄС

Тема 1. ЄС як фінансово-солідарний союз держав

План лекційного заняття

1. Європейська ідентичність, її вплив на формування податкових держав і вчення про податки.
2. Ознаки ідентичності для європейців: образ мислення і поведінки (фінансовий патріотизм), громадянські чесноти, суспільно-культурні цінності; для держав: солідарність, плюралізм, рівність і справедливість в оподаткуванні, верховенство права.
3. Початки європейських підходів до оподаткування – Велика хартія вільностей (1215 р.).
4. No taxation without representation – демократично-правовий принцип оподаткування.
5. Формування податкових держав і європейських шкіл вчення про податки.

План семінарського заняття

1. Школа камералістики, форми її сучасного ренесансу.
2. Три джерела і три складові частини вчення про податки: податкова морфологія, економічна теорія оподаткування (economics of taxation), фінансова соціологія.
3. Європейська інтеграція, її фінансові аспекти.
Гармонізація та уніфікація податкових систем держав ЄС. ЄС як митний і податковий союз.
4. Принцип ЄС solidarity & sharing («ділитися треба»), його суперечності.
5. Угода про асоціацію між Україною і ЄС.
6. Імплементация європейських цінностей і практик у податкову систему України.
7. Новітні форми оподаткування та фінансово-адміністративних технологій.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Податкова система ЄС як конфедерації держав
2. Розберіться в смисловому значенні термінів: ідентичність; фінансовий патріотизм; фінансова солідарність; плюралізм; верховенство права.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Науковий зміст поняття «морфологія податку»
3. Науковий зміст поняття «політекономія оподаткування»
4. Науковий зміст поняття «фінансова соціологія»
5. Зміст і суперечності принципу ЄС solidarity & sharing («треба бути солідарними і ділитися»)

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 2,4,7,12,13

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 2. Специфіка оподаткування в Німеччині

План лекційного заняття

1. Принципи оподаткування в конституції ФРН: платоспроможності, рівності, законності, загального благоденства (welfare principle).
2. Три рівні оподаткування: федеральний, земельний(регіональний), місцевий(муніципальний).
3. Закріплені і спільні (розподільні) податки.
4. Види оподатковуваних доходів у ФРН.
5. Параметри податку на доходи фізичних осіб. (Види затрат, віднесених на зменшення оподаткованого доходу. Податкові пільги.)
6. Фінансово-економічні наслідки об'єднання Німеччини (1990 р.). Солідарність західних і східних земель. Податок солідарності на користь східних земель, його суперечності.
7. Податок на корпорації у ФРН.
8. Податок на додану вартість у ФРН.
9. Транспортний податок. Церковний податок. Інші податки у ФРН.
10. Внески на соціальне страхування, особливість nursing insurance у ФРН.
11. Особливості податкового кодексу ФРН.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи.
2. Параметри основних прямих і непрямих податків.
3. Податок на доходи фізичних осіб.
4. Податок на прибуток корпорацій.
5. ПДВ і акцизи.
6. Інші податки.
7. Адміністрування податків.
8. Новітні явища і процеси.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Податкова система земель як суб'єктів федерації.
2. Поняття закріплених і спільних (розподільних) податків.
3. Принцип платоспроможності в оподаткуванні.
4. Податок на капітал (на приріст капіталу), його суть.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Церковний податок, його походження та особливості.
2. Принцип рівності, рівномірності та справедливості в оподаткуванні.
3. Принцип загального благоденства (welfare principle).

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 2,4,10,12,13,20

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 3. Особливості податкової системи Франції як ініціатора ЄС

План лекційного заняття

1. Фіскальні перетворення Великої французької революції XVIII ст..
2. Параметри податку на доходи фізичних осіб у Франції (Види оподатковуваних доходів. Види вирахувань з оподатковуваних доходів).

3. Податок солідарності на багатство. «Податковий щит» (bouclier fiscal) у Франції.
4. Податок на прибуток корпорацій у Франції.
5. Податок на мешканців. Податок на спадщину у Франції.
6. Французька специфіка універсального акцизу ПДВ.
7. Внески на соціальне страхування у Франції.
8. Digital services tax. Особливості оподаткування торгівлі за криптовалюту у Франції.
9. Франція: особливості адміністрування податків.

План семінарського зняття:

1. Фіскальні перетворення Великої французької революції
2. Устрій та особливості національної податкової системи
3. Параметри основних прямих і непрямих податків
4. Податок на доходи фізичних осіб
5. Податок на прибуток корпорацій
6. ПДВ і акцизи
7. Інші податки. Податок на цифрові операції
8. Адміністрування податків

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Відповідальність за несплату податків у Франції
2. Значення скасування відкупної системи.
3. Податок солідарності на багатство, його параметри.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Особливості оподаткування доходів фізичних і прибутків юридичних осіб
2. Податок на мешканців

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 2,4,7,12,13

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 4. Дизайн італійської системи оподаткування

План лекційного заняття

1. Параметри основних податків Італії.
2. Податок на доходи, види податкових кредитів в Італії.
3. Податок на прибуток корпорацій в Італії.
4. Диференційований ПДВ в Італії, рухома система ставок.
5. Податок на спадщину. Податок на нерухомість в Італії.
6. Congestion charge (tax). Туристичні податки. Pizzo – «податок» на користь мафії. Інші податки.
7. Агентство державних доходів. Фінансова гвардія Італії.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи.
2. Параметри основних прямих і непрямих податків.
3. Податок на доходи фізичних осіб.
4. Податок на прибуток корпорацій.
5. ПДВ і акцизи.
6. Інші податки.

7. Адміністрування податків.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Податкові системи Кіпру та Греції
2. Параметри ПДВ в Італії.
3. Фіскальне і екологічне значення туристичних податків.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Congestion tax як фіскальний захід проти транспортних заторів («пробок»)
2. Фіскальні засоби боротьби проти засилля мафії

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 7, 8,9,10,11,12, 23

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 5. Особливість підходу до податків у країнах Бенілюкс: Бельгії, Нідерландів, Люксембургу

План лекційного заняття

1. Бельгія: Федеральний устрій податкової системи.
2. Шкала ставок податку на доходи. Види податкових кредитів в Бельгії.
3. Бельгійський податок на прибуток корпорацій, 2% - на «кризова надбавка».
4. Особливості ПДВ Бельгії.
5. Регіональні відмінності податків на власність. Муніципальні податки. Інші податки Бельгії.
6. Нідерланди: «Бог створив землю, а голландці Нідерланди»: перша в світі буржуазна націята економіка сучасного типу.
7. Піонерна роль голландців у створенні інфраструктурних інструментів ринку (зокрема, біржі) та форм оподаткування.
8. Акциз – «голландський чорт», податковий ценз прав.
9. Сучасна податкова система Нідерландів.
10. Параметри основних податків Нідерландів.
11. Податки на доходи і прибутки Нідерландів.
12. Особливості справляння ПДВ в Нідерландах.
13. Туристичні податки: prostitution tax та ін. Збори за сміття, безпечні харчові продукти і чисту питну воду в Нідерландах.
14. Податкова служба Нідерландів.
15. Люксембург: Унікальна 23 - х ступенева шкала податкових ставок на доходи.
16. Податок на компанії. ПДВ в Люксембурзі.
17. Оригінальні риси оподаткування дарувань, понад нормованих робіт і звільнень в Люксембурзі.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)
2. Параметри основних прямих і непрямих податків (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)
3. Податок на доходи фізичних осіб (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)
4. Податок на прибуток корпорацій (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)
5. ПДВ і акцизи (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)
6. Інші податки (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)
7. Адміністрування податків (Бельгії, Нідерландів, Люксембургу)

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Вплив буржуазної революції в Нідерландах на формування податкової системи.
2. Піонерна роль голландців у створенні деяких форм оподаткування
3. Позитив і негатив податкового цензу прав

4. Особливості устрою податкових систем мікро-держав
5. Федеральний устрій бельгійської податкової системи
6. Податок на експлуатацію надр (severance tax) в Люксембурзі
7. Порядок сплати податків співробітниками установ ЄС і НАТО, розташованих на території Бельгії
8. Система податкових кредитів у Бельгії
9. Особливості податку на дарування в Люксембурзі

Перелік питань для самоконтролю:

1. Смісл прислів'я «Бог створив землю, а голландці Нідерланди»?
2. Походження податку «голландський чорт» .
3. Податкова служба Нідерландів.
4. Причини регіональних розбіжностей ставок податків на нерухомість у Бельгії?
5. Унікальна особливість шкали ставок податку на доходи фізичних осіб у Люксембурзі?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 7, 12, 23, 26

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 6. Унікальність азійського підходу до оподаткування: Сінгапур

План лекційного заняття

1. Податкова система Сінгапуру взята для порівняння ефективності підходів європейського і азійського взірців.
2. Основні податки Сінгапуру.
3. Податок на товари і послуги (GST) Сінгапуру.
4. Податок на доходи фізичних осіб Сінгапуру.
5. Податок на прибуток корпорацій Сінгапуру.
6. Податок на майно Сінгапуру.
7. Податок на зарубіжну робочу силу. Податкове відшкодування літнім платникам податків (старшим 60 років – 50%) в Сінгапурі.

План семінарського заняття:

1. Особливості податкової системи Сінгапуру.
2. Основні бюджетоутворюючі податки Сінгапуру.
3. Податок на товари і послуги (GST).
4. Податок на доходи фізичних осіб.
5. Податок на прибуток корпорацій.
6. Податок на майно.
7. Податок на зарубіжну робочу силу. Специфіка податкового відшкодування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Система адміністрування податків в Сінгапурі
2. Роль оподаткування в режимі економічної свободи.
3. Рівень оподаткування доходів і прибутків в порівнянні з ЄС.
4. Засоби стимулювання інвестицій інтелектуальну власність.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Податкова система Сінгапуру краща, досконаліша від «європейських підходів».
2. Пояснення виразу прем'єра Лі Куан Ю «З третього світу – в перший».
3. Порівняння ставки податку на товари і послуги (GST) з висотою ставок ПДВ в країнах ЄС.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 1, 6, 7, 18, 19

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Змістовий модуль 2: Підходи до оподаткування у відмінних країнах ЄС

Тема 7. Самобутність британського підходу феномен brexit

План лекційного заняття

1. Наслідки brexit для податкової системи Британії.
2. Перехід на сінгапурську систему оподаткування – одна з оголошених причин виходу Британії з ЄС.
3. Початок європейських підходів до оподаткування – Велика хартія вільностей (1215 р.)
4. No taxation without representation – демократично-правовий принцип оподаткування.
5. Параметри податку на доходи Великої Британії.
6. Скасування медулярної системи оподаткування у Шотландія.
7. Податок на прибуток корпорацій, ПДВ, акцизи у Британії.
8. Податок на спадщину. Збір на зміну клімату. Інші податки Британії.
9. Аналітична і прогнозна діяльність управління з питань бюджетної відповідальності (fiscal watchdog, OBR) у Великобританії.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи
2. Параметри основних прямих і непрямих податків
  1. Податок на доходи фізичних осіб
  2. Податок на прибуток корпорацій
  3. ПДВ і акцизи
  3. Інші податки
  4. Адміністрування податків

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Адміністрування податків в Британії
2. Причини, в тому числі фіскального характеру, виходу Британії з складу ЄС (брехіт).
3. Суть шедулярної системи оподаткування прибутків для корпорацій
4. Ознаки фіскального сепаратизму в Британії.

Перелік питань для самоконтролю

1. Фіскальні функції watchdog
2. Збір на зміну клімату.
3. Твердження «Англія – батьківщина податкового і бюджетного права»

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 1, 6, 7, 20, 23, 24

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 8. Вплив шведської школи державних фінансів на оподаткування

План лекційного заняття

1. 7-ме місце за світовим рейтингом щастя при рівні оподаткування 62% ВВП, найвищому серед розвинених країн.
2. Ефективна і справедлива податкова служба Швеції.
3. Задоволені платники податків як ознака держави загального благоденства Швеції.
4. Унікальні нефіскальні функції податкового агентства Швеції.
5. «A beloved collector of taxes» у Швеції.
6. Параметри основних податків Швеції.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи
2. Параметри основних прямих і непрямих податків
3. Податок на доходи фізичних осіб
4. Податок на прибуток корпорацій
5. ПДВ і акцизи
6. Інші податки
7. Адміністрування податків

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Унікальність податкової системи Швеції
2. Параметри ПДВ у Швеції
3. Податок на прибуток корпорацій у Швеції

Перелік питань для самоконтролю:

1. Пояснення, чому при самому високому рівні оподаткування Швеція займає 7-ме місце за індексом щастя народів.
2. Фіскальні ознаки Швеції як держави загального благоденства

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 5, 6, 7, 8, 9, 12, 18, 21

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 9. Специфіка системи податків Австрії

План лекційного заняття

1. Параметри основних податків: на доходи фізичних і прибутки юридичних осіб, ПДВ, акцизи, внески на соціальне страхування в Австрії .
2. Дорожній податок (road tax) Австрії.
3. Податки на приріст капіталу, на продаж нерухомості та землі, на транспортні засоби, муніципальний податок на бізнес в Австрії.
4. Скасування податків на спадщину і дарування, на власність в Австрії.
5. Податкова реформа Австрії 2019 р.: зниження податків на труд і бізнес.
6. Запровадження 5%-го цифрового податку на рекламу в Австрії.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи
2. Параметри основних прямих і непрямих податків
4. Податок на доходи фізичних осіб
5. Податок на прибуток корпорацій
6. ПДВ і акцизи
3. Інші податки
4. Адміністрування податків

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Параметри податків на доходи і прибутки в Австрії
2. Параметри ПДВ і акцизів в Австрії

Перелік питань для самоконтролю:

1. Переваги скасування податку на спадщину і дарування.
2. Зміст податкової реформи 2019 року.
3. Передумови запровадження 5%-го цифрового податку на рекламу.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 7, 13, 4, 5, 8, 17, 20

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 10. Особливості податкової система Іспанії

План лекційного заняття

1. Параметри основних податків Іспанії.
2. Податки на доходи фізичних і прибутки юридичних осіб Іспанії.
3. Особливості шкали податкових ставок на доходи. Спеціальний режим оподаткування трудових мігрантів (Beckham's tax) в Іспанії.
4. Система іспанських податкових знижок і пільг за ознаками наявності дітей і віку.
5. Диференційований ПДВ і акцизи на окремі групи товарів і послуг в Іспанії.
6. Податки на власність, на приріст капіталу, на багатство, на спадщину і дарування в Іспанії.
7. Місцеві податки на бізнес, на збір сміття в Іспанії.

План семінарського заняття:

1. Устрій та особливості національної податкової системи
2. Параметри основних прямих і непрямих податків

3. Податок на доходи фізичних осіб
4. Податок на прибуток корпорацій
5. ПДВ і акцизи
6. Інші податки
7. Адміністрування податків

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Умови спеціального режиму оподаткування трудових мігрантів
2. Особлива актуальність екологічних зборів у Іспанії

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які особливості податкової системи Іспанії?
2. Тлумачення народної назви по імені англійського футболіста Beckham's tax податка натрудових мігрантів в Іспанії.
3. Система податкових знижок і пільг за ознаками наявності дітей і віку

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 7, 12, 13, 4, 5, 8,17, 19

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

Тема 11. Новітні явища оподаткування. Тенденції і тренди податкової політики ЄС

План лекційного заняття:

1. Кращим чином підходи до оподаткування відображає податкова політика.
2. Мета сучасної податкової політики ЄС – творення справедливих і ефективних національних податкових систем.
3. Стимулювання інвестицій й економічного росту.
4. Сприяння зайнятості в поєднанні з захистом довкілля
5. Коригування нерівності та заохочення соціальної мобільності.
6. Боротьба з обманом та ухиленням від податків.
7. Усунення податкових перешкод транскордонній торгівлі та економічній діяльності.
8. Принцип міждержавних відносин в ЄС – за умови, що держави-члени дотримуються правил ЄС, вони вільні вибирати устрій і параметри податкової системи відповідно національним уподобанням та інтересам.

План семінарського заняття:

1. Напрями та цілі сучасної податкової політики ЄС
2. Податкові важелі стимулювання інвестицій й економічного росту.
3. Податкові важелі сприяння зайнятості в поєднанні з захистом довкілля
4. Фіскальні інструменти коригування нерівності та заохочення соціальної мобільності.
5. Боротьба з обманом та ухиленням від податків.
6. Усунення податкових перешкод транскордонній торгівлі та економічній діяльності.
7. Принцип міждержавних відносин в ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Податкова система Греції
2. Сутність справедливості оподаткування
3. Роль урядових структур і органів громадянського суспільства в формуванні.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Фіскальні методи заохочення соціальної мобільності населення.
2. Фіскальні методи корегування міждержавної міграції робочої сили.
3. Значення туристичних податків для Нідерландів
4. Особливості рельєфу Нідерландів і значення екологічних податків

Перелік питань для самоконтролю:

1. Гармонізований податок у ЄС в найбільшій степені.
2. Подібність і різниця понять efficiency of taxation and effectiveness of taxation.
3. Порівняння ефективності адміністративних заходів та фіскальних методів для захисту довкілля.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: 1-8

Додаткові: 1, 2, 4, 7, 12, 13,17, 19

Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1-21

Міжнародні джерела: 1-3

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено у таблиці 4.1.

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали.

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

В загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, входить оцінювання за обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання Університету MOODLE(максимально 5 балів).

Таблиця 4.1

Розподіл балів з курсу «Європейські підходи до оподаткування» (денна форма)

Модулі	Модуль 1 – (20 балів)						Контрольний захід № 1 – (8 балів)	Диференційований залік – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (диференційований залік)
Загальна кількість балів за модулем №1	20 балів								
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т. 6			
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2	2	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 – (30 балів)								
Загальна кількість балів за модулем №2	30 балів								
Теми	Т. 7	Т. 8	Т. 9	Т. 10	Т. 11				
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2	2				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та проведення контрольних заходів								
Індивідуальна робота	7								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5								

Заочна форма

Модулі	Модуль 1 – (20балів)						Контрольний захід № 1 – (10 балів)	Диференційований залік – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (диференційований залік)
Загальна кількість балів за модулем №1	20 балів								
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т.5	Т.6			
Відповідь на семінарському занятті	10								
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 – (30 балів)								
Загальна кількість балів за модулем №2	30 бал								
Теми	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	Т. 9	Т. 10	Т. 11		
Відповідь на семінарському занятті	10								
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та проведення контрольних заходів								
Індивідуальна робота	10								

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях
для денної форми навчання**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

для заочної форми навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 8 (10) балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичне питання	2
Тестовий блок	3
Практичне завдання	3
Всього	8

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (заочна форма)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичне питання	3
Тестовий блок	3
Практичне завдання	4
Всього	10

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання(без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання були відсутні взагалі	0

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (заочна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання(без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання були відсутні взагалі	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розкрив питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень	0

Критерії оцінювання тестового блоку (заочна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розкрив питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень	0

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання практичного завдання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, надав правильне обґрунтування своїм діям, яке базується на нормах ПКУ, та навів змістовні висновки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, але відсутнє обґрунтування його дій, або воно неправильне, та немає висновків.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розв'язував завдання, допускаючи помилки, відповідь неправильна, відсутні висновки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розв'язував завдання.	0

Критерії оцінювання практичного завдання (заочна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, надав правильне обґрунтування своїм діям, яке базується на нормах ПКУ, та навів змістовні висновки.	4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, але відсутнє обґрунтування його дій, або воно неправильне, та немає висновків.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розв'язував завдання, допускаючи помилки, відповідь неправильна, відсутні висновки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розв'язував завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальну роботу здобувачі вищої освіти виконують в розрізі другого модулю по окремому питанню, яке передбачено робочою програмою. Це практичне завдання, яке передбачає дослідження податкової системи однієї з країн ЄС.

Індивідуальна робота здійснюється у формі доповіді, яка повинна містити:

1. Презентацію
2. Розгляд ключових положень
3. Опис особливостей
4. Формування висновків

Оцінюється індивідуальна робота здобувачів вищої освіти від 0 до 7 балів.

Таблиця 4.7

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
7	Послідовність, логічність виконання завдання, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які проаналізовані та доповнені висновками
4	Послідовність, логічність виконання завдання, але є суттєві помилки, відсутнє обґрунтування порядку заповнення декларації
0	Завдання взагалі не виконано

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Послідовність, логічність виконання завдання, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які проаналізовані та доповнені висновками
5	Послідовність, логічність виконання завдання, але є суттєві помилки, відсутнє обґрунтування порядку заповнення декларації
0	Завдання взагалі не виконано

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку(табл.4.8):

Таблиця 4.8

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться в відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни «Оподаткування в країнах ЄС», засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання по даній дисципліні можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- тематичні письмові повідомлення для оголошення на семінарі;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних навчальних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- завдання по знаходженню в Інтернеті потрібної інформації про податкові системи країн ЄС, у тому числі на англійській мові;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

В формі письмової доповіді студенти готують розгорнуті відповіді на найбільш актуальні питання

1. ЄС як митний і податковий союз;
2. Податкова держава як специфічний тип державності, її ознаки;
3. Одна з причин виходу Британії з Євросоюзу (brexit) – перехід на сингапурську систему оподаткування.
4. Принцип ЄС solidarity & sharing (заради солідарності ділитися треба).
5. Поняття податкової морфології, політекономії оподаткування, фіскальної соціології.
6. Європейські морально-етичні цінності, які потрібно/необхідно імплементувати в Україні.
7. Податки солідарності в Німеччині їх призначення і значення.
8. Фіскальні перетворення Великої французької революції, їх історичне значення.
9. Congestion tax – фіскальний захід проти транспортних «пробок». (Приклад західноєвропейського досвіду на м. Київ).
10. Тлумачення образної назви акцизного податку – «голландський чорт».
11. Податковий ценз прав як фіскально-історичний феномен.
12. Обґрунтування підтримки або недоцільності цензу.
13. Церковний податок в країнах ЄС.
14. Нефіскальні функції податкового агентства Швеції.
15. Проблема BEPS (base erosion and profit shifting) в оподаткуванні, її наслідки і вирішення.
16. Особливості оподаткування трудових мігрантів у країнах ЄС (Beckham's tax).
17. Проект європодатку.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ №1

1. Європейська ідентичність, її вплив на формування податкових держав і вчення про податки.
2. Ознаки ідентичності для європейців: образ мислення і поведінки (фіскальний патріотизм), громадянські чесноти, суспільно-культурні цінності; для держав: солідарність, плюралізм, рівність і справедливість в оподаткуванні, верховенство права.
3. Початки європейських підходів до оподаткування – Велика хартія вільностей (1215 р.).
4. No taxation without representation – демократично-правовий принцип оподаткування.
5. Формування податкових держав і європейських шкіл вчення про податки.
6. Школа камералістики, форми її сучасного ренесансу.
7. Три джерела і три складові частини вчення про податки: податкова морфологія, економічна теорія оподаткування (economics of taxation), фіскальна соціологія.
8. Європейська інтеграція, її фіскальні аспекти. Гармонізація та уніфікація податкових систем держав ЄС. ЄС як митний і податковий союз.
9. Принципи оподаткування в конституції ФРН: платоспроможності, рівності, законності, загального благоденства (welfare principle).
10. Три рівні оподаткування: федеральний, земельний (регіональний), місцевий (муніципальний).
11. Закріплені і спільні (розподільні) податки.
12. Види оподатковуваних доходів у ФРН.
13. Параметри податку на доходи фізичних осіб. (Види затрат, віднесених на зменшення оподаткованого доходу. Податкові пільги.)
14. Фінансово-економічні наслідки об'єднання Німеччини (1990 р.). Солідарність західних і східних земель. Податок солідарності на користь східних земель, його суперечності.
15. Податок на корпорації у ФРН.

16. Податок на додану вартість у ФРН.
17. Транспортний податок. Церковний податок. Інші податки у ФРН.
18. Внески на соціальне страхування, особливість nursing insurance у ФРН.
19. Особливості податкового кодексу ФРН.
20. Фіскальні перетворення Великої французької революції XVIII ст..
21. Параметри податку на доходи фізичних осіб у Франції (Види оподатковуваних доходів. Види вирахувань з оподатковуваних доходів).
22. Податок солідарності на багатство. «Податковий щит» (bouclier fiscal) у Франції.
23. Податок на прибуток корпорацій у Франції.
24. Податок на мешканців. Податок на спадщину у Франції.
25. Французька специфіка універсального акцизу ПДВ.
26. Внески на соціальне страхування у Франції.
27. Digital services tax. Особливості оподаткування торгівлі за криптовалюту у Франції.
28. Франція: особливості адміністрування податків.
29. Параметри основних податків Італії.
30. Податок на доходи, види податкових кредитів в Італії.
31. Податок на прибуток корпорацій в Італії.
32. Диференційований ПДВ в Італії, рухома система ставок.
33. Податок на спадщину. Податок на нерухомість в Італії.
34. Congestion charge (tax). Туристичні податки. Pizzo – «податок» на користь мафії. Інші податки.
35. Агентство державних доходів. Фінансова гвардія Італії.
36. Бельгія: Федеральний устрій податкової системи.
37. Шкала ставок податку на доходи. Види податкових кредитів в Бельгії.
38. Бельгійський податок на прибуток корпорацій, 2% - на «кризова надбавка».
39. Особливості ПДВ Бельгії.
40. Регіональні відмінності податків на власність. Муніципальні податки. Інші податки Бельгії.
41. Нідерланди: «Бог створив землю, а голландці Нідерланди»: перша в світі буржуазна нація та економіка сучасного типу.
42. Піонерна роль голландців у створенні інфраструктурних інструментів ринку (зокрема, біржі) та форм оподаткування.
43. Акциз – «голландський чорт», податковий ценз прав.
44. Сучасна податкова система Нідерландів.
45. Параметри основних податків Нідерландів.
46. Податки на доходи і прибутки Нідерландів.
47. Особливості справляння ПДВ в Нідерландах.
48. Туристичні податки: prostitution tax та ін. Збори за сміття, безпечні харчові продукти і чисту питну воду в Нідерландах.
49. Податкова служба Нідерландів.
50. Люксембург: Унікальна 23 - х ступенева шкала податкових ставок на доходи.
51. Податок на компанії. ПДВ в Люксембурзі.
52. Оригінальні риси оподаткування дарувань, понад нормованих робіт і звільнень в Люксембурзі.
53. Податкова система Сінгапуру взята для порівняння ефективності підходів європейського і азійського взірців.
54. Основні податки Сінгапуру.
55. Податок на товари і послуги (GST) Сінгапуру.
56. Податок на доходи фізичних осіб Сінгапуру.
57. Податок на прибуток корпорацій Сінгапуру.
58. Податок на майно Сінгапуру.
59. Податок на зарубіжну робочу силу. Податкове відшкодування літнім платникам податків (старшим 60 років – 50%) в Сінгапурі.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ №2

1. Наслідки brexit для податкової системи Британії.
2. Перехід на сингапурську систему оподаткування – одна з оголошених причин виходу Британії з ЄС.
3. Початок європейських підходів до оподаткування – Велика хартія вільностей (1215 р.)
4. No taxation without representation – демократично-правовий принцип оподаткування.
5. Параметри податку на доходи Великої Британії.
6. Скасування медулярної системи оподаткування у Шотландія.
7. Податок на прибуток корпорацій, ПДВ, акцизи у Британії.
8. Податок на спадщину. Збір на зміну клімату. Інші податки Британії.
9. Аналітична і прогностична діяльність управління з питань бюджетної відповідальності (fiscal watchdog, OBR) у Великобританії.
10. 7-ме місце за світовим рейтингом щастя при рівні оподаткування 62% ВВП, найвищому серед розвинених країн.
11. Ефективна і справедлива податкова служба Швеції.
12. Задоволені платники податків як ознака держави загального благоденства Швеції.
13. Унікальні нефіскальні функції податкового агентства Швеції.
14. «A beloved collector of taxes» у Швеції.
15. Параметри основних податків Швеції.
16. Параметри основних податків: на доходи фізичних і прибутки юридичних осіб, ПДВ, акцизи, внески на соціальне страхування в Австрії .
17. Дорожній податок (road tax) Австрії.
18. Податки на приріст капіталу, на продаж нерухомості та землі, на транспортні засоби, муніципальний податок на бізнес в Австрії.
19. Скасування податків на спадщину і дарування, на власність в Австрії.
20. Податкова реформа Австрії 2019 р.: зниження податків на труд і бізнес.
21. Запровадження 5%-го цифрового податку на рекламу в Австрії.
22. Параметри основних податків Іспанії.
23. Податки на доходи фізичних і прибутки юридичних осіб Іспанії.
24. Особливості шкали податкових ставок на доходи. Спеціальний режим оподаткування трудових мігрантів (Beckham's tax) в Іспанії.
25. Система іспанських податкових знижок і пільг за ознаками наявності дітей і віку.
26. Диференційований ПДВ і акцизи на окремі групи товарів і послуг в Іспанії.
27. Податки на власність, на приріст капіталу, на багатство, на спадщину і дарування в Іспанії.
28. Місцеві податки на бізнес, на збір сміття в Іспанії.
29. Кращим чином підходи до оподаткування відображає податкова політика.
30. Мета сучасної податкової політики ЄС – творення справедливих і ефективних національних податкових систем.
31. Стимулювання інвестицій й економічного росту.
32. Сприяння зайнятості в поєднанні з захистом довкілля
33. Коригування нерівності та заохочення соціальної мобільності.
34. Боротьба з обманом та ухиленням від податків.
35. Усунення податкових перешкод транскордонній торгівлі та економічній діяльності.
36. Принцип міждержавних відносин в ЄС – за умови, що держави-члени дотримуються правил ЄС, вони вільні вибирати устрій і параметри податкової системи відповідно національним уподобанням та інтересам.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Європейська ідентичність, її вплив на формування податкових держав і вчення про податки.
2. Ознаки ідентичності для європейців: образ мислення і поведінки (фіскальний патріотизм), громадянські чесноти, суспільно-культурні цінності; для держав: солідарність, плюралізм,

- рівність і справедливість в оподаткуванні, верховенство права.
3. Початки європейських підходів до оподаткування – Велика хартія вільностей (1215 р.).
  4. No taxation without representation – демократично-правовий принцип оподаткування.
  5. Формування податкових держав і європейських шкіл вчення про податки.
  6. Школа камералістики, форми її сучасного ренесансу.
  7. Три джерела і три складові частини вчення про податки: податкова морфологія, економічна теорія оподаткування (economics of taxation), фіскальна соціологія.
  8. Європейська інтеграція, її фіскальні аспекти. Гармонізація та уніфікація податкових систем держав ЄС. ЄС як митний і податковий союз.
  9. Принципи оподаткування в конституції ФРН: платоспроможності, рівності, законності, загального благоденства (welfare principle).
  10. Три рівні оподаткування: федеральний, земельний (регіональний), місцевий (муніципальний).
  11. Закріплені і спільні (розподільні) податки.
  12. Види оподатковуваних доходів у ФРН.
  13. Параметри податку на доходи фізичних осіб. (Види затрат, віднесених на зменшення оподаткованого доходу. Податкові пільги.)
  14. Фінансово-економічні наслідки об'єднання Німеччини (1990 р.). Солідарність західних і східних земель. Податок солідарності на користь східних земель, його суперечності.
  15. Податок на корпорації у ФРН.
  16. Податок на додану вартість у ФРН.
  17. Транспортний податок. Церковний податок. Інші податки у ФРН.
  18. Внески на соціальне страхування, особливість nursing insurance у ФРН.
  19. Особливості податкового кодексу ФРН.
  20. Фіскальні перетворення Великої французької революції XVIII ст..
  21. Параметри податку на доходи фізичних осіб у Франції (Види оподатковуваних доходів. Види вирахувань з оподатковуваних доходів).
  22. Податок солідарності на багатство. «Податковий щит» (bouclier fiscal) у Франції.
  23. Податок на прибуток корпорацій у Франції.
  24. Податок на мешканців. Податок на спадщину у Франції.
  25. Французька специфіка універсального акцизу ПДВ.
  26. Внески на соціальне страхування у Франції.
  27. Digital services tax. Особливості оподаткування торгівлі за криптовалюту у Франції.
  28. Франція: особливості адміністрування податків.
  29. Параметри основних податків Італії.
  30. Податок на доходи, види податкових кредитів в Італії.
  31. Податок на прибуток корпорацій в Італії.
  32. Диференційований ПДВ в Італії, рухома система ставок.
  33. Податок на спадщину. Податок на нерухомість в Італії.
  34. Congestion charge (tax). Туристичні податки. Pizzo – «податок» на користь мафії. Інші податки.
  35. Агентство державних доходів. Фінансова гвардія Італії.
  36. Бельгія: Федеральний устрій податкової системи.
  37. Шкала ставок податку на доходи. Види податкових кредитів в Бельгії.
  38. Бельгійський податок на прибуток корпорацій, 2% - на «кризова надбавка».
  39. Особливості ПДВ Бельгії.
  40. Регіональні відмінності податків на власність. Муніципальні податки. Інші податки Бельгії.
  41. Нідерланди: «Бог створив землю, а голландці Нідерланди»: перша в світі буржуазна нація та економіка сучасного типу.
  42. Піонерна роль голландців у створенні інфраструктурних інструментів ринку (зокрема, біржі) та форм оподаткування.
  43. Акциз – «голландський чорт», податковий ценз прав.

44. Сучасна податкова система Нідерландів.
45. Параметри основних податків Нідерландів.
46. Податки на доходи і прибутки Нідерландів.
47. Особливості справляння ПДВ в Нідерландах.
48. Туристичні податки: prostitution tax та ін. Збори за сміття, безпечні харчові продукти і чисту питну воду в Нідерландах.
49. Податкова служба Нідерландів.
50. Люксембург: Унікальна 23 - х ступенева шкала податкових ставок на доходи.
51. Податок на компанії. ПДВ в Люксембурзі.
52. Оригінальні риси оподаткування дарувань, понад нормованих робіт і звільнень в Люксембурзі.
53. Податкова система Сінгапуру взята для порівняння ефективності підходів європейського і азійського взірців.
54. Основні податки Сінгапуру.
55. Податок на товари і послуги (GST) Сінгапуру.
56. Податок на доходи фізичних осіб Сінгапуру.
57. Податок на прибуток корпорацій Сінгапуру.
58. Податок на майно Сінгапуру.
59. Податок на зарубіжну робочу силу. Податкове відшкодування літнім платникам податків (старшим 60 років – 50%) в Сінгапурі.
60. Наслідки Brexit для податкової системи Британії.
61. Перехід на сінгапурську систему оподаткування – одна з оголошених причин виходу Британії з ЄС.
62. Початок європейських підходів до оподаткування – Велика хартія вільностей (1215 р.)
63. No taxation without representation – демократично-правовий принцип оподаткування.
64. Параметри податку на доходи Великої Британії.
65. Скасування медулярної системи оподаткування у Шотландія.
66. Податок на прибуток корпорацій, ПДВ, акцизи у Британії.
67. Податок на спадщину. Збір на зміну клімату. Інші податки Британії.
68. Аналітична і прогнозна діяльність управління з питань бюджетної відповідальності (fiscal watchdog, OBR) у Великобританії.
69. 7-ме місце за світовим рейтингом щастя при рівні оподаткування 62% ВВП, найвищому серед розвинених країн.
70. Ефективна і справедлива податкова служба Швеції.
71. Задоволені платники податків як ознака держави загального благоденства Швеції.
72. Унікальні нефіскальні функції податкового агентства Швеції.
73. «A beloved collector of taxes» у Швеції.
74. Параметри основних податків Швеції.
75. Параметри основних податків: на доходи фізичних і прибутки юридичних осіб, ПДВ, акцизи, внески на соціальне страхування в Австрії.
76. Дорожній податок (road tax) Австрії.
77. Податки на приріст капіталу, на продаж нерухомості та землі, на транспортні засоби, муніципальний податок на бізнес в Австрії.
78. Скасування податків на спадщину і дарування, на власність в Австрії.
79. Податкова реформа Австрії 2019 р.: зниження податків на труд і бізнес.
80. Запровадження 5%-го цифрового податку на рекламу в Австрії.
81. Параметри основних податків Іспанії.
82. Податки на доходи фізичних і прибутки юридичних осіб Іспанії.
83. Особливості шкали податкових ставок на доходи. Спеціальний режим оподаткування трудових мігрантів (Beckham's tax) в Іспанії.
84. Система іспанських податкових знижок і пільг за ознаками наявності дітей і віку.
85. Диференційований ПДВ і акцизи на окремі групи товарів і послуг в Іспанії.

86. Податки на власність, на приріст капіталу, на багатство, на спадщину і дарування в Іспанії.
87. Місцеві податки на бізнес, на збір сміття в Іспанії.
88. Кращим чином підходи до оподаткування відображає податкова політика.
89. Мета сучасної податкової політики ЄС – творення справедливих і ефективних національних податкових систем.
90. Стимулювання інвестицій й економічного росту.
91. Сприяння зайнятості в поєднанні з захистом довкілля
92. Коригування нерівності та заохочення соціальної мобільності.
93. Боротьба з обманом та ухиленням від податків.
94. Усунення податкових перешкод транскордонній торгівлі та економічній діяльності.
95. Принцип міждержавних відносин в ЄС – за умови, що держави-члени дотримуються правил ЄС, вони вільні вибирати устрій і параметри податкової системи відповідно національним уподобанням та інтересам.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андрущенко В. Л., Тучак Т.В. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 210 с.
2. Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник.К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 222 с
3. Варналій З.С., Романюк М.В. Податкова система: підручник. К.: Знання України, 2019. – Тема 10. Податкові системи зарубіжних країн. – С. 267–294.
4. Карлін М. І. Податкові системи зарубіжних країн: Навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2018. – 300 с
5. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Америки : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 232 с.
6. Савастєєва О.М. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с.
7. Карлін М.І. Фінанси країн Європейського Союзу: навчальний посібник. Київ: Знання, 2017. 639 с.
8. Тучак Т., Кашпур Л, Прокопенко І. та ін., за заг. ред. д.е.н. В. Л. Андрущенка Імплементация європейських цінностей та технологій оподаткування в Україні: монографія /. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 284 с.

Допоміжна:

1. Адміністрування податків і платежів: навчальний посібник /за заг. ред. д.е.н, проф. Андрущенка В.Л.Ірпінь: Видавництво УДФСУ, 2018. 316 с.
2. Андрущенко В. Л., Тучак Т. В. Справедливість в оподаткуванні: фіскальний наступ на багатство. Ефективна економіка. 2021. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8989> (дата звернення: 02.09.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2021.6.9
3. Андрущенко В.Л. Імператив фіскальної солідарності. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. УДФСУ. 2019. Вип. 3. С. 13–19.
4. Андрущенко В.Л. Три джерела і три складові частини вчення про податки . Реформування податкової служби України відповідно до європейських стандартів: Збірник матеріалів наук.-практ. конференції, 22 жовтня 2010 р.: в 2 ч. (Ч. 1) / Держ. подат. адмін. України, Нац. унів. ДПС України, Наук.-досл. центр проблем оподатк. – Ірпінь, 2010. – С. 22–25.
5. Андрущенко В.Л. Фіскальний фактор щастя народів. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. УДФСУ. 2018. Вип. 2. С. 5–10.
6. Андрущенко В.Л. Фіскально-соціологічний напрям західної фінансової науки. *Науковий вісник Національного університету податкової служби України*. 2010. – № 4 (51). С. 67–75.
7. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкова держава: монографія. К.: Алерта, 2016. 304 с.
8. Гордієнко Л. А. Фінансова політика соціальної сфери: монографія. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю., 2019. – 394 с.
9. Десятнюк О.М. Напрямки реформування механізму адміністрування ПДВ у контексті європейського досвіду. *Світ фінансів*. 2015. С. 7–17. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/887>.
10. Директива Ради 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 р. про спільну систему податку на додану вартість: Європейський Союз; Директива, Перелік, Список від 28.11.2006 № 2006/112/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_928#Text.
11. Додаток ХХVIII до глави 4 «Оподаткування» розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на

2017-2019 роки. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/ugoda-pro-asociaciyu/28_

12. Коломієць О. О. Актуальні проблеми реформування оподаткування доходів фізичних осіб в Україні. *Національний інститут стратегічних досліджень*. 2019. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialnapolitika/aktualni-problemi-reformuvannyaopodatkuvannya-dokhodiv-fizichnikh>.

13. Кунцевич М. П. Перспективи гармонізації законодавства України та Європейського Союзу щодо податку на додану вартість. *Юридичний науковий електронний журнал*. №1. 2018. С. 101–104. URL: http://lsej.org.ua/1_2018/29.pdf.

14. Кушнір І. Оподаткування податком на додану вартість операцій з нематеріальними активами в Європейському законодавстві. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. № 3. 2018. URL: <http://uran.inprojournal.org/article/download/156020/155460>.

15. Навіщо нам податки. Держава як спільний бізнес. / Нариси за редакцією Н.М. Ковалко та В.М. Мельника. – Київ: ТОВ «Якабу Паблішинг», 2019. – 240 с.

16. Рейнська В.Б. Податки як фіскальна основа існування держави. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Том 29 (68). № 1, 2018. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_1/20.pdf.

17. Стадник М. Обмін інформацією в межах транскордонних банківських депозитів. *Вісник МСФЗ*. 2019. URL: https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ002053.

18. Тучак Т., Осмятченко В., Ізмайлов Я. та ін., за заг. ред. д.е.н. В. Л. Андрущенко Податкова система: навчальний посібник / Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 485 с.

19. Тучак Т.В. Камералістика і камералісти: із історії світової фінансової думки// Електронне наукове фахове видання. Соціально-економічні проблеми і держава №2., 2017. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/>

20. Тучак Т.В. Соціалізація оподаткування доходів фізичних осіб: зарубіжний досвід та вітчизняна практика. Електронне наукове фахове видання. *Modern Economics*. Вип. №17, 2019. . URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/>

21. Тучак Т.В., Могильська М.О. Особливості застосування митних режимів України в умовах інтеграції до ЄС. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Вип. №6 (17)2018. URL: <http://www.eastereurope-ebm.in.ua/17-2018-ukr>

22. Тучак Т.В., Ріппа М.Б. Зарубіжний досвід податкового регулювання соціально-економічних процесів та можливості його використання в Україні. *Світ фінансів*. 2021. №3(68). С. 38-54

23. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони; Угода, Список, Міжнародний документ від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

24. Харченко Н. В. Переваги та недоліки податку на додану вартість. *Інвестиції: практика та досвід*. № 9. 2016. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/9_2016/4.pdf.

25. Швабій К.І. Податкова політика держави: ще один великий компроміс. – К.: Алерта, 2018. – 42 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Податки в Німеччині для підприємств та фізичних осіб. URL: <https://migrant.biz.ua/nimechina/biznes-de/podatky-v-nimechchyni.html>

2. Франція та ставки податків. URL: <https://astonfs.com/blog-uk/frantsiya-ta-stvki-podatktiv/>

3. Які податки платять в Італії? URL: <https://news.eurabota.ua/uk/italy/economy/jaki-podatki-platjat-v-italii/>

4. Система оподаткування бізнесу в Нідерландах. URL: <https://ngoipr.org.ua/blog/systema-opodatkuvannya-biznesu-v-niderlandah/>

5. Singapore tax system & tax rates. URL: <https://www.guidemesingapore.com/business-guides/taxation-and-accounting/introduction-to-taxation/singapore-tax-system-and-tax-rates>

6. Tax system of Singapore. URL: <https://www.startupdecisions.com.sg/singapore/taxes/current-tax-rates-and-tax-system/>

7. Taxes in Japan. URL: <https://www.japan-guide.com/e/e2206.html>

8. How the Tax System is Organized in China. URL: <https://www.china-briefing.com/news/tax-system-organized-china/>
9. A complete guide to the UK tax system. URL: <https://www.expatica.com/uk/finance/taxes/a-complete-guide-to-the-uk-tax-system-758254/>
10. Swedes and taxes. URL: <https://sweden.se/society/why-swedes-are-okay-with-paying-taxes/>
11. Austria: tax system, 2019. URL: <https://en.portal.santandertrade.com/establish-overseas/austria/tax-system>
12. A guide to the Spanish tax system, 2019. URL: <https://www.expatica.com/es/finance/taxes/tax-system-471614/>
13. Taxation trends in European Union. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2018.pdf
14. Corporation taxes in EU, 2019. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10797-017-9471-2>
15. How Europe's 'Digital Tax' Plans Will Hit U.S. Tech Companies. URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-07-16/how-digital-tax-plans-in-europe-hit-u-s-tech-quicktake>
16. Indirect taxation on 3D printing – a new challenge the European Union. URL: <https://officialblogofunio.com/2018/12/17/indirect-taxation-on-3d-printing-a-new-challenge-for-the-european-union/>
17. A look at the church taxes in Western Europe. URL: <https://www.pewforum.org/2019/04/30/in-western-european-countries-with-church-taxes-support-for-the-tradition-remains-strong/>
18. Tax Consulting. URL: <http://htmo-center.com.ua/en/services/>
19. Tax Consulting U.K. URL: <http://taxconsulting-uk.com/test/>
20. US Government Finances. URL: <https://www.usgovernmentrevenue.com>
21. Welcome to Gov.UK. URL: <https://www.gov.uk>

Міжнародні видання:

1. Договір про Європейський Союз від 02. 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_029
2. Лісабонська угода про внесення змін в [Угоду про Європейський Союз](https://www.twirpx.com/file/261090/) й Угоду про заснування Європейської Спільноти, від 13.12. 2007 р. URL: <https://www.twirpx.com/file/261090/>
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 16.09. 2014 р. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011